

რედაქცია

გაზეთის რედაქცია... გ. მუსხიშვილის ხელმძღვანელობით... ქუთაისში... რედაქცია... „Дრობა“... „Иверия“.

დროება

გაზეთის უფროსი რედაქტორი ბარდუა

შპსი განცხადების

დასრულებულია... განცხადების... შპსი... განცხადების... შპსი...

პირველის მარტივად წლის დაძლევაში

სეკის-მარტის მიღება, მთლიანად... რედაქციაში... გ. მუსხიშვილის ხელმძღვანელობით...

ტელეგრაფები

სახლთა შორის ტელეგრაფი... კაბარბუხი, 14 მარტი... კაბარბუხი... კაბარბუხი...

„დროების“ ფელტონი, 14 მარტი.

უპატრონო კავლე... მათხრობა კლავდიისა... (თარგმანი) მათ პარიველ მოგზაურ მეწვრილ-მანქა...

შედიცია განცხადებით დაკმაყოფილებულია... ქალაქი და სხვა ქუჩაში დაიჭინეს...

ხელმოწერის მიცვალვის აგავი.

საშინელი შემთხვევის ამბავი, რომელიც პირველ მარტს მოხდა... მარტის 14-ს... მარტის 14-ს...

ამ გვარივე თანაგრძობა გამოუცხადეს აგრეთვე რუსეთის იმპერატორის სახლობასა და ხალხს...

ქეთილმა პარიველმა მეწვრილმანემ ჩამოიხსნა აკიდებული ყუთი... მარტის 14-ს... მარტის 14-ს...

ტანტო ქალაქებში, სადაც რუსის ეკლესიებში, ყველგან იმ წამსვე...

— მაგრამ ყველაზე შესანიშნავია ის თანაგრძობა, რომელიც სფერა-გეთმა გამოუცხადა...

2 მარტს საღამოს სენატის სხდომა იყო და ამ სხდომაზე სენატის თავმჯდომარემ...

ჩვენ შორის არ მოიპოვება იმი-თანა წევრი, რომელიც არ აქედრწუნებინოს...

ბერკოვ მდივრე — პაკემ სტკვა: ჩვენ თანამოზიარენი ვართ ეს-ეს არის...

— მეც მართალია. აბა, ჩემო კარგო ბაყაო, სად არის შენი ბინა? — სუყოველგან. — დასწყევლოვს ღმერთმა, კი ბინა გქონია!

წყდება. იმპერატორი ალექსანდრე მეორე თავიდამევე ჩვენი მომხრე იყო...

ამის შემდეგ სენატმა დახურა თავის სხდომა.

— შამევე დროს საფრანგეთის დეპუტატთა პალატაში დეპუტატმა...

„საფრანგეთს მუდამ ეხსომება ის თანაგრძობა და პატივისცემა, რომელიც იმას ჰქონდა რუსეთისაგან...“

ამ წინადადების თაობაზე, თავმჯდომარემ ბამბეტამ მოაგონა კრებას...

მეწვრილმანე, როგორც ნამდვილი პარიველი, მალე გამხიარულდა...

— როგორ მოგწონს? — მშვენიერად. — მაშ მთავრად ხელი, ჩემო შვილო, ნუ მორცხობ. შამევილი სულაც არ მორცხობდა...

პალატა დათანხმდა ამახვილ, ერთხმად და უბაასოთ მიიღეს ღიუბოდა-ნის წინადადება და სხდომაც დახურეს.

— ინგლისის ლორდთა პალატაში უცხო ქვეყნის საქმეთა მინისტრმა ბრენვილმა სთქვა:

„პალატა, უეჭველია, განცვიფრებით შეიტყობდა და შეძრწუნდებოდა იმ საშინელის ამბავის გაგებით, რომლის მსხვერპლადაც გახდა იმპერატორი ალექსანდრე II.“

შემდეგ ბრენვილმა წარუდგინა პალატას პროექტი აღრესისა, რომელიც, ამ საგნის შესახებ, პალატამ კოროლევა მიტროპოლიტს და მდინბურგის გერცოგინას უნდა მიართვას.

— ამ გვარივე გრძობა გ. მოუტყდა ურსეთს იტალიის პარლამენტმა თავის თავმჯდომარის ძაიროლის პირით და აგრეთვე რომის პაპის სახელობით კარდინალმა იაკობინიმ.

ახალი ამბები.

ზუშინ, პარასკევს შუადღებზე, სიონის სობოროში დანიშნული იყო შმალლესის მანიფესტის წაკითხვა ახლის ხელმწიფე-იმპერატორის ალექსანდრე მესამის რუსეთის ტახტზე ასვლის თაობაზედ.

დაესწრენ ძველის ნამესტნიკის მოადგილე ლენ. ადიუდანტი თ. ლ. მელიქოვი და მთელი გენერალიტეტი, აგრეთვე ბევრი წარჩინებული პირნი.

მანიფესტის წაკითხვის შემდეგ ყოველად-უსამღებლოებამ საქართველოს გზარხოსმა იოანიკიმ გარდაიხდა პარაკლისი და არსენალიდამ 21 ზარბაზანი გაისროლეს.

* *

დაწყნარების მაგივრად, კეკა-ქუხილმა თან-და-თან უფრო იმატა. მარიშხალს ღმუილით გაჰქოდა, ხეებს ამტარებდა; შხაუნა წვიმას აეცსო ნაკადულები და ეს ძრიელი წყალი მოედო მინდვრებს, ყანებს და თან დაიდევნა ფესვებით აოგლეჯილი ხეები, რამდენიმე თივის ძნები, მინდვრის ღობეები, პურის ძნები, მიწის საუშუაო იარაღი, საქონელი, ძაღლები და სხვ...
ბათენებამდის ქარიშხალი და წვიმა არ შეწყვეტილა; როგორც კი გათენდა, ქარიც ჩავარდა და წყალიც დაატარდა.

— მკ, ეს რასა ვხედავ! წამოიძახა თვალბეზს სრულით ახლად გაღვიძებული მაგმემა:— ბათენებულა კიდევ, მხვეც ამოსულა, უყურე, მამავ!

მეწერილმან ეს გულში ცხა ბავშვის უკანასკნელი სიტყვა: ოცი წელიწადი იყო, რაც ამას პარიჟის მეზობლები იცნობდნენ, როგორც უღარდელ მხიარულ კაცს.

— ღლის ფანარი დიდი ხანია ანათებს, უპასუხა მოხუცმა:— თუ თვალი არ მატყუვებს, ეხლა ექვსი საათი უნდა სრულდებოდეს.

მუთაისის თავად-ახნაურთა წინამძღოლმა ლენ.— მაიორმა თ. ნ. დ. წერეთელმა შემდეგი ტელეგრამა გაგზავნა პეტერბურგში დ. მ. ძველის ნამესტნიკის სახელობაზედ:

„მუთაისის გუბერნიის თავად-ახნაურთა უმორჩილესად სთხოვს მტკენის იმპერატორებით შმალლესობას მოახსენოთ ხელმწიფე იმპერატორს განუსამზღერელი მწუხარება იმ შესაძრწუნებელ გარემოების გამო, რომელიც მოველინა რუსეთის საიმპერატორო სახლობას და სახელმწიფოს, და აგრეთვე ღრმა აღშფოთება, რომელსაც გრძნობს მუთაისის გუბერნიის თავად-ახნაურთა იმ უმადალითა ბოროტ-მოქმედებაში, რომელიმანც მოგვისპო ჩვენ თაყვანსაცემი ხელმწიფე.“

ამ ტელეგრამაზე მუთაისის გუბერნიის თავად-ახნაურთა წინამძღოლს მოუვიდა დ. მ. ნამესტნიკისაგან შემდეგი პასუხი ტელეგრამით:

„ხელმწიფე იმპერატორმა მიხდნა მე, მაღლობა ვუძღვნა მუთაისის გუბერნიის თავად-ახნაურთა გუშინდელ ტელეგრამაში გამოცხადებულის გრძობათათვის.“

* *

ჩვენს გახეთში იყო ამას წინათ მოხსენებული, რომ ძველის მქიმების საზოგადოებამ გადაწყვიტა სახლობო საექიმო ბროშურების გამოცემა ადგილობრივ ენებზე. ამ საგნის თაობაზე სხენებულმა საზოგადოებამ ამოიჩნია თავის წევრებ შორის კალკე კომისია. ახლა ვახ. „ძველში“ იწერებიან, ამ კომისიამ გადაწყვიტა, რომ საზოგადოების ზოგიერთ პირებმა საზოგადო ლექციები წაკითხონ და აქედამ შემოსული ფული გადადევან ზემოხსენებულ მიზნის სისრულეში მოსაყვანად, ე. ი. ქართულ, სომ-

ხურ და თათრულ ენებზე სახლობო ბროშურების დასაბეჭდად. პირველ ლექციის წაკითხვის აპირებს ექიმი ბაბაევი წყლის ექიმობის მნიშვნელობაზე; სულ ორ ლექციას წაკითხავს, თუ კლუბში, დიდ-მარხვის მეხუთე კვირაში.

* *

ჩვენს გვითხრეს, რომ ერთი იმ ექვს ზარბაზანთან, რომელიც დაიკარგა იტალიის არსენალიდამ, ამ დღებში უნახავთ ბოტანიკის ბაღში, მიწაში ჩაფლული.

* *

ჩვენს გვითხვენ შემდეგი შენიშვნა დებეჭდით ვახეთში:

„ღროების“ 38 №-ში სხვათა შორის „ახალ ამბებში“ წაკითხეთ, ვითომ ს. ბაკურციხეში საშინლათ განზირებულია ქურდობა ხარ-კამბეჩებისა და ევლარა გაუშვიათ საძოვარზიდ მცხოვრებლებსო.

„მართალია, ქურდობა მოხდა, მაგრამ იმ დალოცვილ კორესპონდენტს სწორეთ ვერ გაუგია-ვინ მოიპარა ან როგორ და დაუწერიო, რაც მოკვდომია პირზედ.

„პი როგორ მოხდა ეს ქურდობა: „მართა ანდრონიკა შეიღმა დაკარგა ერთი ფურ-კამჩი და იპოვა აღუზან გაღმა ბუტულაში, ჩაროვეის ბინაში, რომელსაც მართალია ჰყავს ქურდი თათრები. ამ ანდრონიკა შეიღმაც აზღვეინა კიდევ ჩაროვეის თათრებს ერთ კამჩში ოცი თუმანი.“

„ახლა წარმოიდგინეთ, თ. ნ. აფხაზი რა დამნაშავე არის ან იმისი თათრები, როდესაც მთელ საზოგადოებას შეუძლიანთ თამამათ თქვას იმისი პატიოსნება ყოველ საქმეში.

„მაგრამ ეჰ, ნათქვამია: „მგელს მგლობა ერქო, ტურამ ქვეყანა ამოგგონია თავისთავათ შემწვარი კაბებით პირი აგვმოს?“

— ხეებს ხილი ასხია და მინდორში ბევრი ბალახის ძირებიო.
— სადღა დაიძინებ?
— ან აჰ, ან ტყეში. სუყველამ იცის, რომ თვალის კვრა ვიცი და იქნება ხელი არ მახლონ.

— როგორ თუ თვალის კვრა?
— პი ესე, ჩვენს ქოხებში ამბობენ, რომ ვისთანაც ფებს შევდგამ, უეჭველია, საქონელი დაეხოცებათ; ამიტომაც სუყველა მერიდება.

— მამ აქაური ხალხი პირუტყვზე უარესი ყოფილა! რაც გინდა თქვი, მე კი შენ თან წაგიყვან.
— სადა?
— იმ ამაყ, სატახტო ქალაქში, საცა სუყველა ქუჩის ბიჭი თამამად უყურებს ებისკოპოსებს და ხელმწიფებს ეუბნება: „გროშათაც არ გაფასებო!“ მაგრამ დამაცა, შენ ჩემ სახლობაში უნდა მიხვიდე რიგიანათ ჩაცმული. უყურე, ერთ წამს რა ტანისამოსი შეგიკერო, ჩემო კარგო.

მეწერილმან ამ მაშინვე გამოსჭრა თავის მათულის წამოსასხმიდამ მოკლე

ავდოო! სწორეთ წყლის ექიმო-თრები არიან: ეხლა... მნიშვნელოვნადი შეიღს ქართველი მეძროხეები, რომ ერთი-ათათ გადაჭარბეს თათრებს.“

* *

შემდეგს შემადრწუნებელს ამბავს გვატყობინებენ მუთაისიდან:

ხუთს თებერვალს ვილაც ჩეჩელა-შვილი ცოლითურთ სახლიდამ ეზოში გამოსულა ბაღის დასაბარავად. სახლში ბუხართან დარჩენილა ერთი შეიდი წლის ქალიშვილი, რომელსაც სპიჩა სჭეროდა. შეცრად ამ სპიჩას ცეცხლი მოსდებოდა და ეს ცეცხლი ბავშვის ტანზედაც გადასულა. ზარდაცემულს და ცეცხლ-მოდებულს ბავშვს გარედ მყოფ ღედ-მამისთვის ბერ გაგონებია. ბოლოს მშობლებიც დაბრუნებულან და უნახავთ საწახევროდ დამწვარი შვილი. მეორე დილას ქალი მოკვდა.

წერილი რედაქტორთან.

ბატონო რედაქტორო! მტკენი ვახეთის 41 №-ში დებეჭდილის სტატიით ბატონი ლელო ცდილობს დარღვიოს იმავე №-ში დებეჭდილი ჩემი კორესპონდენტის ჰაზრი შესახებ ზურის ეპარხიის გაუქმების სარგებლობისა. რადგან სხენებული გამტყუნებას მე საფუძელიანად ვერ ვპოვებ, ამისათვის უმორჩილესად გთხოვთ ამ ჩემს მცირე შენიშვნას ადგილი მისცეთ მტკენის პატივ-ცემულ ვახეთის მახლობელ №-რ თავანში.

ბ ლელოს ჰაზრით, „იმერეთთან ზურის შეერთება შეუძლებელია სხვათა შორის იმერეთის კარხის მომეტებულის სიდიდის გამო; ზურის მისთვის მიმატება შეადგენს იმ ერთ

კურტკა, შალვარი, ქუდი და ფეხსაცმელი. მხლა ეს სუყველა უნდა შეეკვრა; რადგან ნემსი და ძაფი არა ჰქონდა, დამამგრა ქინძისთავებით, რომელნიც პატარა გუდაში ბლომად იპოვნა სხვა სამგზავრო წვრილმანთან. მათუდის ფეხ-საცმლის ძირად გამოადგა მუხის ხის ქერქი. მალე მხათ იყო თავიდან ფეხამდის ყმაწვილის ტანისამოსი! პატარა ბიჭი სიცილით დასცქეროდა თავის თავს და მხიარულად წამოიძახა:

— რა ლამაზი ვარ!
— მართალს ამბობ! მაგ ტანისამოსში ისეთი ლამაზი ხარ, რომ გოგობს სულ გადაარეც. აბა, გავწიოთ! დიდი გზა გვაქვს გასაღვლი, ვიდრე ჩემ სოროს მივხვეთ, საცა მიმელის ბებერი ღედაკაცი და პატარა ქალიძარგა გამოესალმე ამ დაწყველილ მხარეს... ღაილოკოს ჩვენი გზა!

(გაგმელებს)

წენს, რომლისაგანაც აპირებდები...
დასამართლო...
დასამართლო...
დასამართლო...

აეტორი მოიხსენებს ბუჩიის სამ-
ღვდელოების ზნეობით და გონებით
სისუსტეს და ხალხზე ცუდს გაგლე-
ნას და ამბობს: „ამ გვარი სამღვდე-
ლოების აწევა, მათი რიგიან გზაზე
დაყენება და გარეგნათ (!) მინც
მოვალეობის ასრულებინება შეუძლია
ისეთს პირს, რომელიც იქნება აღ-
ჭურვილი ჭკუით, ზნეობით და საკ-
მაო უფლებით. ეს პირი ბუჩიის სა-
მღვდელოებისათვის სხვა ვინ უნდა
იყვეს, თუ არ ბუჩიის ეპისკოპოსი,
რომელმაც უნდა იკისროს სამღვდე-
ლოების ხელმძღვანელობა. ბუჩი-
ის სამღვდელოებას უნდა კაცი, რომე-
ლიც მუდამ იმის გვერდით იყოს და
მუდამ გზას უჩვენებდეს.“

შემდეგ აეტორი ამბობს, ძაბუ-
ღვდელოების ბუჩიისათვის მისგლა-
მოსვლასაც კული შედეგი დაურჩება
სარწმუნოებისათვის და ამ მხრითაც
ბუჩიას ეჭირება ერთი „ყალაურია.“
ბოლოს ამბობს: დროებით რომ ვი-
ლაპარაკოთ, სანამ იმერეთის ეპარ-
ხიას განაგებს ყოვლად ღირსი პრე-
ლატი, როგორც არის ბაბრიელ
ეპისკოპოსი, იმისი მაღალი ჭკუიდან
მოსალოდნელია, რომ, თუ ბუჩიის
იმას შემოაუერთებს, საქმეს არ წაახ-
დენს, მაგრამ ბუჩიის ხალხი და ბუ-
ჩიის ეკლესია უკვდავია და ბაბრი-
ელ ეპისკოპოსი მოგვიხუცდა... და
ვინ იცის-რა ჭკუისა და თვისებასა
იქნება იმისი მოადგილე...

„დასასრულ არ შეგვიძლია არა
ესთქვითო, განავრძობს აეტორი, რათ
უნდა ვისურვოთო, რომ ერთად-ერ-
თი კვალი ჩვენი წირსული ცხოვრე-
ბის წყობილებისა გაჭკრეს ჩვენთ
თვალ წინ და ჩვენი ნდომით? იყო
მარტვილს ეპისკოპოსი, არ არის;
იყო ცაგერში, არ არის; იყო რაჭას,
არ არის, იყო ტაიშში არ არის! რა-
მდენი ათი ეპისკოპოსები იყო ყვე-
ლა ჩვენი მხრის კუთხეებში და დღეს
კი არსად არ არიან. თითონ ბუჩი-
აში, ამ საუკუნის დასაწყისში, ოთხი
ეპისკოპოსები იყვნენ და ერთი-ღა
დაჩენილა და ახლა ჩვენ ამ ერთ-
საც ძირი უნდა ჩვენი ხელით გამო-
ვუთხაროთ? რისთვის? რა სარგებლო-
ბისათვის?“

აქ ჩვენ თითქმის სრულად მოვი-
ყვანეთ ბატ. ლელო სტატიის შინა-
არსი და ამით გვინდა დავანახოთ მკი-
თხველს თუ რამდენათ საფუძვლიანია
მისგინ ბოყვანილი საბუთები. თუმ-
ცა ის ერთ ადგილს ამბობს, რომ
ბუჩიის იმერეთთან შეერთება ასე-
ბულის ჭკუილიდან სასმლის გადმო-
დენა იქნებაო, მაგრამ იქვე ახლო
თითონვე კი არღვევს ამ ჰაზრსა შე-
მდეგის სიტყვებით: „სანამ იმერეთის
ეპარხიას განაგებს ეხლანდელი ეპის-
კოპოსი; მანამ ბუჩიის ბედი საშიში
არ იქნებაო; მაგრამ იმერეთის ეპის-
კოპოსი, მოგვიხუცდა კიდევ და ვინი-
ცის იმისა მოადგილე რა ჭკუისა
და თვისებისა იქნებაო...“

აქ აეტორმა პირ-და-პირ მიგვაყე-
ნა იმ საფუძველს, რაზედაც ჩვენ ვა-
მყარებთ ბუჩიის იმერეთთან შეერ-
თების სარგებლობას. - თუ კი იმერე-
თის ერთგული ეპარხიისათვისაც კი
შიშობს აეტორი რიგიანის მმართვე-
ლის შოენას, აბა ჩვენს პაწაწინას
მივიწყებულ ბუჩიას საიდგან უნდა
მოვიღოთ „ჭკუით და ზნეობით
აღჭურვილი ეპისკოპოსი“?

რადგან აქ ლაპარაკი გვაქვს ისეთს
მძიმე საგანზე, რაგორც არის ბუ-
ჩიის ეპარხიის ბედი და უბედობა,
პირ-და-პირ უნდა ვსთქვათ, რომ
რაგორც ამ საქმის მცოდნე პირები
გვარწმუნებენ, ჩვენს სამღვდელოება-
ში გარდა ერთი პირისა, არ უნდა
მოცდებებოდეს ესრეთი „ჭკუით და
მეტადრე ზნეობით აღჭურვილი პი-
რი“; მოიძებნება ერთი და ის ერთიც
მოხუცებულია და მოკვდავი, და ვში-
შობთ, რომ ამობით დაიწუნებს იმას
ბატ. ლელო...

ჩვენი ჰაზრით, ბუჩიის საეპისკო-
პოსო გვაქვს, ყველაზე მეტად ზნეობა
უნდა მოეთხოვებოდეს, რადგან ამ
მხრითაა დღეს ჩვენი სამღვდელოება
მეტად დაცემული. ძათედრიდამ ცხო-
ველი მოძღვრება და ქადაგება მაშინ
არის ნაყოფიერი, როცა ის შეერთე-
ბულია მქადაგებლის მტკიცე ზნეობა-
სა და მოუსყიდავ პატიოსნებასთან;
როცა მქადაგებელი თვისის კერძო
ნამდვილ ქრისტიანულის ცხოვრებით
და მოქმედებით აძლევს უმეცარ ხალხს
მტკიცე მაგალითს. დღეს ჩვენი ხალხი
დაჩვეულია პატიოსნათ ლაპარაკის
და უპატიოსნო ქცევის ცქერას და აი
რისთვის გვეშინია ჩვენი და რის-
თვის ვაშჯობინებთ ბუჩიის ცალკე
ეპარხიის არსებობას იმის იმერეთთან
შეერთებასა. იმერეთი ცოტათი მაინც
ნაჩვევია რიგიანის მმართველობისა და
უნდა ვიფიქროთ მთავრობა ყოველ-
თვის ეცდება იმის ეპისკოპოსები
წინ დახედვით და ფრთხილათ აირ-
ჩიოს; ცხადია, რომ ყოველს დროს
იმერეთის ეპარხიის ბუჩიისაზე უფრო
ღირსეული პირი ეყოლება მწყემსთ-
მთავრად და აი ამ საპატიო მოსახრე-
ბით ვამბობთ ჩვენ, რომ სჯობია გუ-
ჩიის შეერთება იმერეთის ეპარხიას-
თან, ვინემ იმის საკუთარ ეპარხიათ
წაკლებ ღირსეული პირის ხელში
დატოვება.

დღეს იმერეთის ეპარხიას ორი
მღვდელთ-მთავარი მრთავს — ერთი
ბაბრიელ ეპისკოპოსი, მეორეც მისი
ვიკარი და ამ ორ მმართველთათვის
პაწაწა ბუჩიის მიმატება სრულად
სამძიმო არ იქნებოდა.

ძაბულეთლების გურულებთან მის-
ვლა-მოსვლისაგან და ამის შედეგისა-
განაც მხოლოდ იმ შემთხვევაში და-
იფარავს აქაური ეპისკოპოსი, თუ ის
იქნება ღირსეულად წამყვანი თავის
მოვალეობისა და ამისთანა გვაძის
მოძებნის სიმთელე ჩვენ უკვე მოვი-
ხსენიეთ.

რაც შეეხება იმ ჰაზრს, რომ ბუ-
ჩიის ცალკე ეპარხიათ არსებობას ბ.
ლელო ამყარებს იმ საფუძველზე,

რომ ერთ დროში ჩვენ მრავალი მი-
ტროპოლიტები და ეპისკოპოსები გე-
ყავდა, თვით ბუჩიისაც ამ საუკუნის
დასაწყისს 4 ეპისკოპოსები მმართვე-
დაო და დღეს ერთი და რჩენილა
და იმასაც ძირს ვუთხრითო, ეგონებ
ეს ყველა დანაჩენ საბუთებზე უსა-
ფუძვლო ჰაზრია. რას იპარებდებებს
ან ხალხი, ან ეკლესია იმით, რომ
ხელ-ახლა ერთბაშათ აღდგინდენ,
ძუთათელი, ბელათელი, ნიკორწმი-
დელი, ჭყონდიდელი, საგარელი,
ცაიშელი, ჯუმათელი, შემოქმედელი,
ხინოწმადელი და სხვა არა ერთი
ელი? სარგებლობა აქედან ის გამო-
ვა, რომ წინანდელ ბერებზე მეტის
ცხოვრების მღომე და წაკლები გაე-
ლენის და ზნეობის მქონე ბერები
კიდევ მეტად შეაჩვიებენ ხალხს
ნდობას და ზნეობას. ნუ დაივიწყ-
ებთ, რომ ძველი დროისა და ჩვენ
დროის ბერებსა და მონასტრებს შო-
რის დიდი განსხვავებაა, და ყველა-
ფერი ძველი მარტო ძველობით არ
უნდა ვინატროთ. მონასტრებისა და
ბერების განშირება ჩვენს დროში,
როცა მეტი წილი ამთვან უსარგე-
ბლონი არიან და რიგიანად ვერ ას-
რულებდენ თავის დანიშნულებას,
უადგილო ნატურა და სურვილია.

ვინმე.

პასუხი ბ. გამსახურდიას.

დღევანდელ „დროების“ 50 ნო-
მერშიდ წავიკითხე წერილი ჩემის, ვი-
თარცა ვეკილის, მოქმედების შესახებ.
ბულითად მაღლობას გიძღვნი, ბ.
გამსახურდია, არა მისთვის, რომ მი-
წოდებთ გამოჩენილ ადვოკატს, არა-
მედ მისთვის, რომ მომეცათ შემთხვე-
ვა დაგიმტკიცოთ რაოდენათ ხებრუ-
ლათ ამაგებთ ზოგიერთნი პირნი ად-
ვოკატებს. მარტო მე რომ შემეხე-
ბოდეს ევ თქვენი წერილი, შეიძლე-
ბა თქვენი პასუხის მოცემისათვის
ვერც კი მომეცალა; მაგრამ, როდე-
საც თქვენ შეეხებით საზოგადოთ ად-
ვოკატობას და ჩემით, ვითარცა მაგა-
ლითით, ამტკიცებთ ადვოკატების სი-
წამხორეს, სიბილწეს, გარყენილო-
ბას,—მაშინ კი ვერ გაგიჩუენდებით.
თუ რომ მე თქვენ დაგიმტკიცეთ
თქვენი სიტყუე, ცილის-წამება, მა-
შინ თქვენ და თქვენმა მგზავებმა,
რასაკვირველია, ენა უნდა ჩაიკენი-
ტოთ.

აბა მიბრძანეთ როდის მიბრძან-
დით ჩემთან, (ან სხვა ადვოკატთან)
და ხელი არ მოეკიდე საქმეს დამტკი-
ციებული ვექსილით, მინემ ნახევარი
ვექსილში აღნიშნული ფული არ
მომეციო? თუ ბრძანებთ ასე ჩადიან
ადვოკატებიო, მაშ ფაქტები, დამტკი-
ცებებიც უნდა გქონდესთ. თუ რომ
ერთს ფაქტს მაინც ამისთანას — შესა-
ხებ ჩემი მოქმედებისას წარმომიდ-
გენთ, მე საქვეყნოთ ნებას მოგცემთ
პირში შემაფურთხოთ და თუ არა,
ნება მექნება, რასაკვირველია, გიძ-
ღენათ ის წოდება, რომლის ღირსიცა
ხართ.

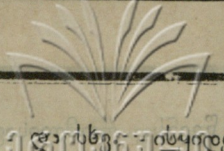
თქვენ ბრძანებთ, რომ უბრალო
საქმისათვის მომმართეთ მე ვითარცა
გამოჩენილს ადვოკატს, და საზამლი-
სინ სტოლზედ ფულები არ და-
გათვლივინეთ, მანამდისინ ლაპარაკის
ნება საქმეზედ არ მოგცით. ბ. ბამ-
სახურდია! ტყუილების თქმა შეიძ-
ლება, მაგრამ ასე აშკარა და ასე
ცუხალი ტყუილის თქმა — როგორ
მოგივლიათ თავში? აბა ერთი მიბრძა-
ნეთ თქვენ ვინ მოგიყვანათ ჩემთან?
იმავე დღეს, მეორე დღეს, თუ მესამე
დღეს, შემდეგ საქმის განხილვისა,
გამოგართვეს ფული და ვინ, როგორ
გამოგართვა? თქვენ თვითონ გაგივი-
რიგდით, თუ ვინმე სხვა ამ საქმეზედ?
მიასახუნეთ ამ კითხვებზედ და მაშინ
დაიხახვს საზოგადოება: ვინ არის
ზნეობითი მახინჯი — მე თუ თქვენ?
მაგრამ თქვენ გაიძვერობთ, გარემოე-
ბას საქმისას ჰფარავთ და მართალს
არ ამბობთ მისთვის, რომ მართლის
თქმა მხოლოდ პატიოსანს კაცს შე-
უძლია.

თქვენ განდევინებდენ, როგორც
მახსოვს, რვა-ას მანეთამდინ პირობის
დარღვევისათვის; სამჯერ ჩემთან მო-
ბრძანდით, ორჯერ ბ. ნიკოლო-
ლუასთან, რომელმაც უნებო საქ-
მის გარემოება ჩემს ამხანაგს და გაუ-
რიგდა; მესამედ თქვენ თითონ მო-
ბრძანდით, ეს იყო შემდეგ იმისა,
როდესაც მე თქვენი საქმე წავიკითხე
და გითხარით: საქმეს მივიღებ-მეთქი;
თქვენ მხოლოდ მაშინ გარდაეციეთ
ფული ჩემს ამხანაგს, რომელსაც
თქვენთვის ფულებზედ ხმაც არ გაუ-
ცია. ეს არის, ბ. გამსახურდია „სა-
ნამდინ ფულებს არ დაუთვლი ადვო-
კატებს, ლაპარაკის ღირსს არ გაგზდი-
ანო?!“

მიბრძანეთ ეხლა, რას კონტობთ
ფრაზეებით, პატიოსნებით და ვითომც
ცუდ-კაცობის სიძულელით, როდე-
საც თქვენ თითონ ერთი იოტის
ოდენა მართალიც არ გითქვამათ.

რა მიზეზი იყო, რომ თქვენ თი-
თონ არ მომთხოვეთ ფულები და გა-
მომიგზანეთ სხვა პირი, და ისიც
უკვიტანციოთ? შექველია, თქვენ
თითონ გრძობდით, რომ არ გქონ-
დით არავითარი ფული და ვითომც
ჩემთვის უკანვე ფული, და აი რის-
თვის: თუმცა თქვენ ბრძანებთ, მე
ვითომ არაფერი ჯაფა მიმიღია თქვენს
საქმეში, მაგრამ, მე-ონი, იმოდენათ
გრძობა არ დაგზმობიათ, რომ არ
იყოთ დარწმუნებული, რომ მე ვიშ-
რომე თქვენს საქმეზედ. ადვოკატებს
ფულებს მხოლოდ სასამართლოში
შესვლისათვის კი არ აძლევენ: ისინი
იღებენ შრომის ფასს საქმის შესწავ-
ლისათვის, მომზადებისათვის; სასა-
მართლოში შესვლად დიდს არაფერს
შეადგენს. თქვენ გეტყობათ, ჰფიქ-
რობთ სხვა ნაირათ: თქვენ ფიქრობთ,
რომ მე ვალდებული ვიყავი შემეს-
წავლა თქვენი საქმე, მომემზადებინა
სრულებით და ჩემი შრომისათვის არა
ამელო-რა?

თქვენის აზრით ისიც არაფერი-
ა, რომ მე, რაკი თქვენი საქმე ავიღე

სხვებს მოზარდებს, რომელთაც საქმე ჰქონდათ სხვა სასამართლოში, უარი უყავი. თუ ასე იქნა, მაშინ ჩვენ თქვენი მუქა მუშა უნდა ვიყოთ.

თქვენ გახდებოდნენ რეაზ თუმბნადის; კანონით მე მერგებოდა საწარმოებელი ათის-თავი იმ პირობით, რომ საჭიროება თუ მოითხოვდა, უმაღლეს სასამართლოში უნდა მედევნა თქვენი საქმისათვის. ამ შრომისათვის თქვენმა მოყვანილმა ალგეთქვა 40 მან. (ათის თავი არც კი მოგვითხოვია) და ეს ფულები თქვენ გადაეცით ჩემს ამხანაგს.

მაგრამ კიდევ გკითხავთ: რატომ თქვენ თითონ არ შამობანდით ჩემთან სულში, საცა მე ვიყავი მხოლოდ თქვენის საქმისათვის, არ წარმოგიდგინეთ კვიტანცია და არ მომთხოვეთ ფულები? მხლა შეგიძლიათ მიმართოთ საჩივრით, საცა გნებავს და მიიღებთ პასუხს.

თქვენ ბრძანებთ, რომ მე ვითომ სულში თქვენის საქმის განჩინების დროს „ცხვირიც არ შემომეყოს.“ ბრძანებთ, რომ განიმეორათ, ესა? მაშინ მე თქვენ მივითითებ ბ. პიზორიაზედ. რამ გაიძულათ ამ გვარის ტყუილის სათქმელად? ბაქვსთ ნება ამის შემდეგ ილაპარაკოთ პატიოსნებაზედ?

„მივიქცია, ლაღდებთ, ვითარცა ადვოკატების მანქანების მცოდნის მეთათვის გამოჩენილ ადვოკატთან, ბ. მ. მიქოძესთან.“ მანქანების ნიჭს გვაწერთ ადვოკატებს; კარგი კომპლიმენტია, თქვენმა მზემ, ბ. მამსახურდია! მხლა მოდა გახლავსთ ადვოკატების ვანურიელებად ლანძღვა, ძრახვა საზოგადო ფრაზებითა, დაუმტკიცებლად; მაგრამ ეს არის საკმაო მხოლოდ მარტო თქვენისთანაებისათვის. თუ თქვენ წარმოადგენთ ერთს რამეს დამტკიცებას ჩემის მანქანებისას, უპატიოსნებისა, მაშინ საზოგადოება თანაგვირგნობით, მე კი ვიქნები გასაკიცხავი და საზარელი; და თუ ვერა, მაშინ უნდა შეიმოსოთ ამ თვისებებით (თუ კი გეჭირებთ.) უბა ერთი, ერთადერთი დამტკიცება ჩემის მანქანებისა, ემპიკობისა, მოტყუებისა შესახებ ჩემთა მარწმუნებელთა? მეტი პასუხს, პასუხს, ბ. მამსახურდია; მაგრამ ვიცი, რომ ვერ წარმოადგენთ ამისთანა დამტკიცებას და მე კი შემიძლია ჩემი მარწმუნებლობით დავი ტყიკოთ წინააღმდეგი.

მაშ რაღა საჭირო იყო ეგ თქვენი წერილი? მეც: თქვენ გდომებით ერთი მეტი დამტკიცება მოგვცათ თქვენი ხეობით საზოგადოებისათვის ხეობით სიმანხვისა, გულის განხრწინებებისა. მე სრული ნება მაქვს ეგ ვებტეტები გოდენათ თქვენისთანა ადვოკატს მისთვის, რომ საქმის ვარებობა დაამახინჯეთ და მართლის თქმის მაგიერ, ტყუილების გუდას მოხსენით თავი. რა გასაკაცარი არის, რომ ზოგნი საზოგადოთ ადვოკატებს ლანძღვენ, როდესაც

თქვენ თვითონ იწერთ ადვოკატებში თავს, როგორც ალვიარეთ ჩემს ამხანაგთან? იმედი მაქვს თქვენი პასუხის, ბ. მამსახურდია, ესე იგი იმისა, რომ წარმოადგენთ ფაქტებს ჩემის მანქანებისას და სხვა უპატიოსნებისას, თუ ეს არ აღასრულებთ, მაშინ მიიღეთ უკლებლათ ის სიბილწე, რომელსაც მე მაწერთ, — მეც უპასუხოდ არ დაგვადებთ.

ნაფიცი ვეჭვილი მ. ა. ქიქოძე. ქუთაისი, 8 მარტს 1881 წ.

განცხადებანი

ბიბლიოგრაფიული განცხადება.

დედა-მეა ანუ ანბანი და პირველი საკითხავი წიგნი, სახალხო სკოლებში სახმარებელი, მესამე განდარგობული გამოცემა. ამ გამოცემაში ჩამატებულია რცხვდ მეტი ახალი საღსურე მოთხრობა და ლექსი; ახალი ახდასები და გამოცანები, შესწარებული შინაარსი და ენა სტატეიებისა და რვედენიძე ახალი სურათი არის ჩართული. ისეილება გამოცემლის ბრიკტუროვის მადანაში კუეის სიდის უურში. ფასი ექვსი შაური. მაგრამ წიგნი სუთმურათ დაეთობათ სახალხო სკოლებს და სხვა სასწავლებლებს, რცა იუიდიან ნადს ფულზედ რც-და-ათს კვზემლიარსსა და კერძო პირებს, რცა წაიღებენ ასს კვზემლიარსსა.

ბუნების ძარი ანუ საკითხავი წიგნი უმცროსს კლასებში სახმარებელი, მესამე გამოცემა შევსებული ახალი სტატეებით და შემკული სურათებითა და საქართველოს კარტითა; ფასი თხუთმეტი შაური. ისეილება მარა ანოეთან და სხვა წიგნების მადანაშია. კვზემლიარსი დაკომობა თოთხმეტ შაურათა, ვინც თხუთეტს კვზემლიარს ერთათ ნადს ფულზედ იუიდიან, რამეტ შაურათ, ვინც ერთად წაიღებს რც-და-ათს კვზემლიარსსა და სამ აზნათ ასი კვზემლიარსს ერთათ შეიდეკვლას.

ვისაც სურს ან პირველი ან მეორე წიგნი უდაში ჩასმული მიიღოს, წიგნის ფასს უნდა სძმი შაური დაუმატოს.

როგორც დედა-მეა, ისე ბუნების ძარი მოწონებელნი არიან (рекомендованы) და სახელმძღვანელოდ დაღებულნი პეტერბურლის მსწავლეულთა კამიტეტისაგან, განათლების მინისტრის დამტკიცებით. (10—1)

ღვინის სახელეი მაძინები

ინქინსი - მებანიკის ბარბ კ. კონსპარის სისტემისა, რომელიც უკვე ათი წელიწადია, რაც ჩინებულად მუშაობს ექვს ჩვენის მხრის ზეოდებზე, გზადღება თუილისში, მარანკოვის წყლის-პირა ქუჩაზე, № 16 მებანიკურ სახელოსნოში.

დაწვრილებული ცნობის შეტეობა ფასებზე და სხვა შეიძლება იქვე ბარბ ნიიპანთან. (11—1)

დიდ-ძალ სამონლის დასაძივა

ფაბრიკის ფასებით, ინგლისის მადანაში, არწრუნის გაღერეიაში.

იქვე ისეილება: წყლის-საწურავი მაშინები, დოგვი, სახმებელი, კაკაო, შოკოლადი, სტატენები და სახის დასამშვერებელად რძის, ნუშის და გლიცერინის სააბანი; ახალ სისტემის თოფები. (10—1)

ხეელის კამფეთერი 40 კაპეიკადმ გირეანქა; ქინაქინის ღვინო ციებითის—10 მან. 50 კაპ. ბოთლი, სპარსული შარბათი და ციტრატ-მაგნეზია თითო ბოთლი—70 კაპ., საუკეთესო კონიაკი—2 მან. და ძველი პორტ-ვეინი და ხერესი 1 მან. 40 კ. ღმილა სანთლები და მშრალი სააბანი ინგლისის მაღაზიაში. (20—1)

პარიკმახმარს არსანს ქუთაისში

კოსმეტიკურს

მადანაში

ეს-ეს არის მოუგია მარეიდამ მრავალი გამამშვენიერებელი ნიეთეულობა: სხვათა შორის სხვა და სხვა ნაირი ახლად მოგონიდა თმის საღებავი: „რადეციტონი“, „ოდალესი“ და „ოდასკლე“. მშვენიერი წამლები პირზედ დაწილის; სხვათა შორის ერთი სასეუად „უებარი“, ძალიან სელ-მისცამ ფასად.

ვიმდეოვებუ, მატევიკული საზოგადოება ჩვენი მადანის მადლეური იქნეს. (10—1)

ლონდონის მაღაზია კომერციული ბანკის ქვედ დაარსებულია სამდეილი ჩანის გასასეიდლათ პირველი მოგურეილისა და საუკეთესო ინგლისური საქონლისა: მაგალითებ: თოფებისა, რვეოლვერებისა, კლიტეებისა, ჭურჭლებისა, ვრავატებისა, დანებისა, კოვჭებისა, ჩანჩიკებისა, შოკოლადისა, კაკაოსი, დუხებისა, საზონისა, შიო კებისა, ცხვირ-სახოცისა, ქადადისა, კარანდაშებისა, კალმებისა, უნაგრებისა, სუკრისისა (კემრეილი კლეშეგინი ზეთისა) და სხვ. სააგენტო მანკონის მოსახურავებს გასასეიდლად განთეუტების და პატკერის და კამმ. მურანისა, აგრეთეე ხუღებისა და წინდეებისა ნოტისგამიდამ. სამდეილი ჭავჩას სიგარები. (100—35)

ნაზიცი ვეძილი (სტრიაპჩი)

კ. ბ. ლეგელინსკი

ჭკინსრულობს სამოქალაქო საქმის წარმოებასა თბილისში: რაქვის სასამართლოში და მადანაში.

ადრესი: ბარანის ქუჩა, თამამშოვის სასაღები, მეუღლის მადანის პირ-და-პირ. მიიღებს 5—7 საათამდინ ნაშუადღევს. (3—3)

გვერი ქრატევი

შოდნოსები, კლიტეები, კალმები, ქალღებები, თოფები, რვეოლვერები, სტატენები, ციტრატ-მაგნეზია, კანფე-

ტები, მურაბები ელქსევიუსეფდებ ინგლისის მადანაში: მადანაში იქვე: პალტო 12 მან — დამ, შარველები 4 მან — დამ, ტრიკო 70 კ. ალაბი, თეფშები 12 კ. ერთი, ძიანტის ჩი პირ-და-პირ მოსავლის ადგილიდამ მიღებული 1 მან. 5 კ. — 2 მან. (უმშვენიერესი) გირე. უქალღდოთ. მართი ვაგონი მურაბები 85 კ. (20—6)

შველავედ უფრო ბევრი საქონელი გავკაზიის ქეთა მხარეში ინგლისის მაღაზიაში, არწრუნის გაღერეიაში: ღირს სასახავად.

ისეილება საზამთრო მოსახურავები, ტანისამოსები, მაუდეები, ტრიკო, თეფშები და მურაბები. 500,000 კლიტეები, ფადნესები და კალმები 30% უფრო იაფად, ვიდრე სადმე სხვაგან. 20—16

მიუხედავით იმისა, რომ ბაყი მომატა, საქონელი გაიყიდა ისევე იმ ფასად, როგორც წინეთ იყო: კონგო-ჩაი 1 მ. 5 კ. და 1 მ. 10 კ.; საუკეთესო მისინგი 1 მ. 20 კ. და 1 მ. 40 კ.; მშვენიერი გაისაუ 1 მ. 60 კ. და 1 მ. 80 კ. ძირეუდ ვარგი ჩაი 2 მ. გირვანჭა უქალღდოთ.

ინგლისური რვეოლვერები 4 მ.—40 მანეთამდინ და თოფები 20—200 მანეთამდინ. ინგლისის მაღაზიაში. სააგენტო ბარანის უნაგრების გასასეიდლათ, ჭონისის კლიტეებისა, შოკოლადისა და ექსტრაქტისა ვაკაო ჭრანის, რომელთაც დაიმსახურეს შარეის მსოფლიო გამოთენაზედ რქროს მენდალი. გირვანჭა არამატიული ჩანის ღამანი ჩანჩიკით 1 მ. 65 კ. და სულ საუკეთესო 2 მ. 30 კ. ვაჭრები მოიგებენ, თუ იუიდიან ბლომით ინგლისის მადანაში. მთელი კოსტიუმი 15 მ. ხველების კონფეტები 60 კ. ერთი გირვანჭა. 100—35

დასაძივა ფასებით:

საზამთრო მადეტეები 12 მანეთიდამ; ჭურჭაიკები 2 მან. 50 კ.; ქუდეები 1 მანეთიდამ., ფოდნოსები 5 კაპეიკიდამ; თეფშები 12 კაპ. თითო; ინდუსის ბრინჯი 10 კ. გირე; ინგლისური კამფეტები 40 კაპეიკიდამ, და ჩაი, რომელიც ვეღვან 2 მ. 50 კ. ღირს, ისეილება 1 მან. 80 კ.

ინგლისის მაღაზიაში, არწრუნის გაღერეიაში. (20—7).

ლონდონის მაღაზია

პრენის მოედანზე № 2, კომმერციულ ბანკის ქვეშ, დაარსებულია წმინდა ძიანტის და ჩინეთის პირველი მოწვეის ჩანის გასასეიდლად დასაუკეთესო ინგლისის საქონლებისა, მაგალითად: თოფების, რვეოლვერებისა, ბოქლომთა, ტაბაკების (ფოდნოსი) კრავატების, დანა-ჩანგლების, საჩაიე, კიკების, შოკოლადის, კაკაოს, გემრიელი სუკრის ერბო, სასურნეების, სააბანის, ცხვირ-სახოცების, შჩოთკი წინდების, ჩულკების, კარანდაშების, რკინის კალმების და სხე... (100—47)